

HIND 5 SENTI

MUUGIL NELJAPÄEVITI

Õpilasteleht

Tänast lehte 12 lehekülge

Toimetuse ja talituse:

TARTUS, Promenadi 2. Ö/k. „Koolivara“, telef. 8-29.

Tallinna abitalitus:

V. Roosikrantsi 3. K. k-ü. „Töökool“.

Posti jooksev arve nr. 2188.

Tellimiste ja kuulutuste tariifid viimasel leheküljel.

NR. 6

28. NOVEMBER 1934

III AASTAK.

Suurte preemiatega jagamine

„Õpilasteleht“ aastatellijate vahel toimub 15. dets. s. a. õpilaskonna esindajate juuresolekul toimetuse ruumes.

Patijude õpilaste tungival soovil oleme tellimiste vastuvõtmise viimase tähtpäeva neile, kes soovivad preemiatega jagamisest osa võtta, pikendanud

kuni 10. dets. k. a.

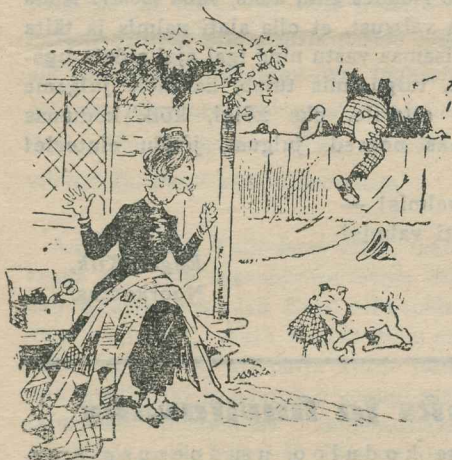
Hakake veel täna

„Õpilasteleht“ aastatellijaks, et võiksime Teid kanda preemiatega saajate nimekirja.

Preemiatega arv suureneb iga päevaga

Järgmises „Õpilastelehes“ täpne preemiatega loetelu.

Abivalmis Pupi.

„Oi, Pupi, kullakene, just niukest riidetükki ma vajasingi, et seda vaipa valmis saada...“

Kooliõpilased

Meie

**Koolitint
Koolikriit
Joonistusustschid
Kontoriliim
Collapin ja
Odorol**

on parimad

A-S. „ODOR“

Koolid, koolikooperatiivid ja õpilased!

**Raamatuköitmis-,
karbi- ja trükitöid**

laske teha 1921. a. asutatud

O.-ü. „Wõime“

raamatuköitmis-, karbi- ja trükitööstuses

Tallinnas, Estonia pst. 17 (Gorbatschevi majas)

Kõnetraat 455-58.

Suuremate tellimiste puhul koolidele hinnaalandus.

Kiire ja asjatundlik tellimiste täitmine

Odavad hinnad

H. Valma.

Me eluõigust vägivald ei murra!

1. dets. 1924. langenud kangelasi mälestades.

Kui sõnust ilusaist ju saanud villand ja saatuslikul tunnil tuli näita, kas tegudega suudavad ka täita, mis sõnadega seni rohkest külvand;

siis osutusid tubliks Eesti mehed ja kodanikukohuse nii täitsid, et kogu ilma tähelepanu köitsid, sest veri ühendas neil sõnad, tehed.

Niikaua kui on valvel Eesti pojad, ka vankumata seisvad meie kodad, ja aukõla Eesti nime kannab!

Niikaua kui meil osatakse surra, me eluõigust vägivald ei murra, ja Jumalgi meil oma abi annab!

V. a.

„ÕPILASLEHE“ TOIMETUSELE.

Täname Teid kino „Moderni“ pileetide eest. Oli tõesti suur üllatus, kui avades lehed, leidsime kinopiletid. Oleme õnnelikud, et tellisime „Õpilasteleht“. See leht sisaldab nii palju huvitavat, et lehe ilmumist ootame alati suure huviga. Eriti hää meel on meil pileetide üle, sest nüüd võime minna kinno ja näha huvitavat filmi. Ühtlasi täname väga, et saadate Lainele tasuta lehe selle eest, et meie koolist on nii palju tellimisi.

Veel kord suur tänu Teile!

Tallinna I. XII algkooli

IV b kl. õpilased

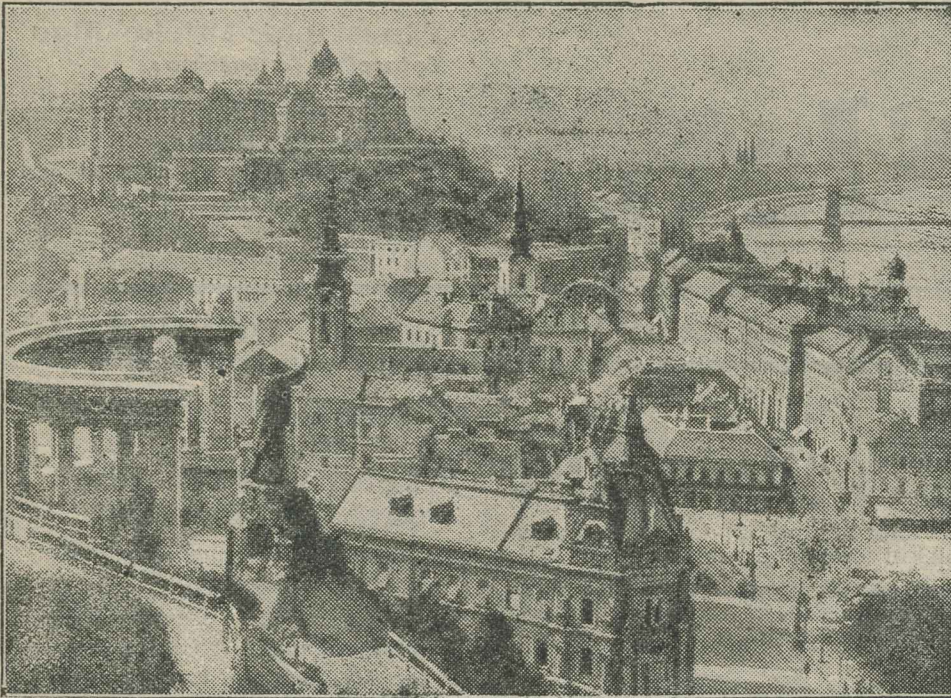
Laine Limberg, V. Just,

Helga Sidok.

Tallinnas, 24. XI 34.

Õpilastelehte lugejad!

Saatke teateid oma kooli kohalikest noorte tähtsamaist sündmustest, ringide tegevusest ja kaastööd kõigest muust, mis huvitab või osutub kasulikuks teistele „Õpilastelehte“ lugejaile.

Ülal: UNGARI PÄÄLINN BUDAPEST kunstikau-
nite ehitustega. Taamal kuningaloss. Mis jõgi voolab läbi
linna?

All: MOODNE BELGRAD — Jugoslaavia päälinn.

Isamaa auks!

Noorkotkaste IV aastapäeva puhul.

Noored Kotkad üle vaba kodumaa, 30. nov. s. a. võime jälle rõõmsad olla, et oleme suutnud juba neli aastat tegutseda auks meie väikesele isamaale. Alates Noorte Kotkaste alguspäevilt oleme töötanud pühalikult õilsaks pidada neid kõrgeid noorkotkalikke sihte ja aateid.

Noored Kotkad, edaspidi peame veel suurema südidusega

Uus ookeanihiiglane valmimas.

Hiljuti lasti Inglismaal, Glasgow (loe: Glaasgou) sadamas vette uus laev, mille pikkus on 340 m., s. o. üle ühe kolmandiku kilomeetri. Laeva vetelaskmine oli ühtlasi ka laevaristimine. Et uus laev kannab nime „Queen Mary“ („Kuninganna Mary“), siis toimetaski ristimist Inglise kuninganna ise. Ristimistoiming oli järgmine: laeva küljele, sinna kohale, kuhu on kinnitatud nimetähed (need olid enne „ristimist“ riidega kinni kaetud), viskas kuninganna pudeli veini. Pudel purunes ja samal ajal langes kate nemelt. Siis vabastati laevakere kettidest ja ta hakkas pikkamisi, kümnete tuhandete päältvaatajate müriseva hurraa saatel, erilise rasvaga võietud puust alusel vette libisema, kuhu jõudiski õnnelikult. Kui „Queen Mary“ kord lõplikult valmib, saab temast kõigi aegade suurim laev.

seues vaimus töötama, et kasvada korralikeks kodanikeks, auks meie riigile ja rahvale, teades, et meie päralt on tulevik.

Siinkohal ei saa märkimata jätta väarikat tegevust Kaitseliidu ja noortejuhtide kindral Laidoneri ja nmgr. Tedersoo poolt meie kasuks. Selle eest jätkugu neile väsimatut töötahet ja jõudu tulevaseks tööks!

Isamaa, võta meid oma õilsateks poegadeks ja lase meil kasvada mehena meeste ridades sinu auks, vaba Eesti! Anna meile julgust, jõudu ja vahvust, et olla alati valmis ja täita oma kohust oma Eesti isamaa vastu ning igal ajal aidata ligemist! Meie ei kohku, tulgu, mis tuleb, ka meie julgeme end ohverdada isamaa altarile, üks kõigi, kõik kodunaa vabaduse eest! Selleks noored, julgust, jõudu eluteele! Julgust! Edasi! —

Isamaa auks ole valmis! —

Alati valmis!

Edgar Kilk,
Noorkotkas.

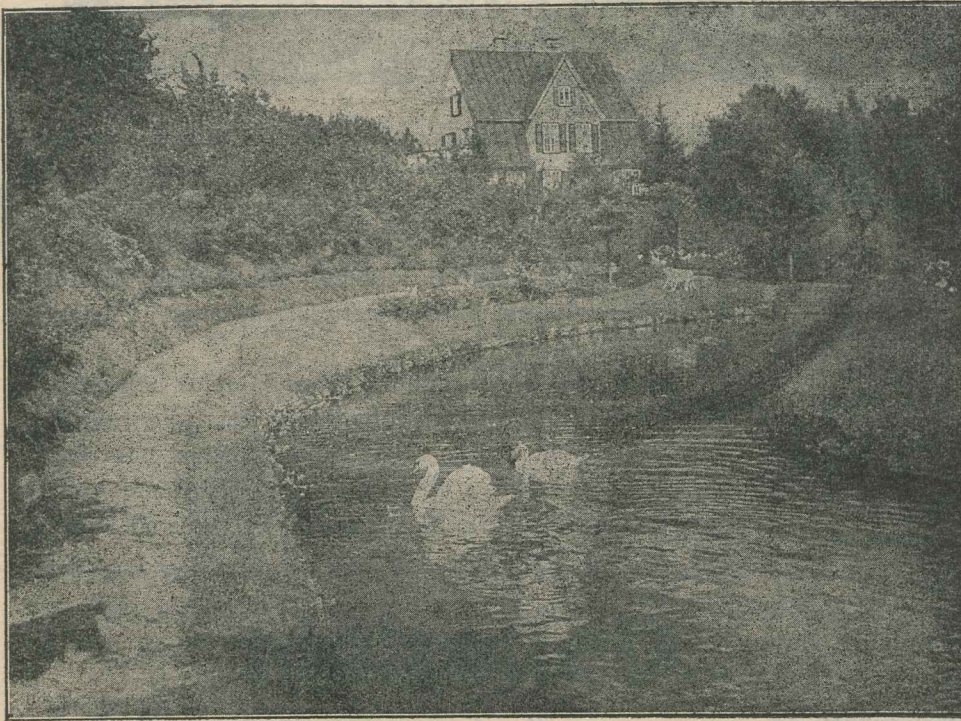
Kui nägusaks ja huvitavaks

muutuvad õpilaste koduloo, usuõpetuse, emakeele, maateaduse ja loodusloovihud, kui kirjatöid ehivad päale enda värviliste jooniste ka ilusad trükipildid. Punase Risti noored valmistavad Eesti maastikest välismaa lastele nägusaid portfooliosid, kinkitusalbumeid. — Noorte pildisõprade ja koolikooperatiivide tähelepanu juhime äsjailmunud „PILDI-MAPILE“. Need on poogna ühele küljele trükitud pildid, mis võib koost ära lõigata ja kirjatöö vihku või albumisse kleepida. Ilmusid järgm. poognad à 8 senti: 1. Tallinn — 12 pilti päälinnast; 2. Tallinna ümbrus — 11 pilti; 3. Harjumaa — 12 pilti; 4. Tunne oma kodumaad — 11 pilti. Poognad à 5 senti: Pärnu, Pariis, London-Viin, Rooma, Pilte Jõululapse kodumaalt ja Eesti autoreid.

KOOLIKOOPERATIIVID! Tellige edasimüümiseks oma koolis! Hinnaalandus 10%. **KOOLID!** Varustage endid odavate ja nägusate õppevahenditega!

Ladu: „TÖÖKOOL“ Tallinnas V. Roosikrantsi 3.

Katkeid Riigivanema kodust

Üle-eelmisest numbrist lugesite Tallinna õpilaste ekskursioonist Kosele Riigivanema talu. Et selle illustreerimiseks tellitud pildid hilja päralt jõudsid, siis toome nad täna oma lugejaile, esitades siinjuures mõnesuguseid täiendusi eelm. kirjutuse juure. Need on võetud K. Pätsi elulooraamatust.

Auto kihutab Tallinnast välja, mereranda pidi, läbi suurepärase metsa. Sõidan Kosele, kus elab Eesti silmapaistvam riigimees. Auto peatub talu ees, mille omanik on nii palju kordi juhtunud Eesti riiki ja osutub praegugi meie esimeseks kodanikuks. Sündmusrikka elu järele, mille vältel K. Päts on olnud surma mõistetud, on istunud korduvalt vanglasis, 6 aastat mööda saatnud pagulasena ja võtnud osa riigi loomisest ja ülesehitamisest. Siin Kosel on ta loonud endale väikese paradiisi, mis pole kuigi suur, kõigest 50 hektari, kuid on armastusega korraldatud ja näitab, kui tugevasti see suur Eesti isamaalane on seotud maaga. Kui K. Päts 16 aastat tagasi selle maatüki omandas, polnud siin muud kui soo. Nüüd ujuvad tiigil ilusad valged luiged ja päike peegeldub lumivalgeil seintel, mis ümbritsetud hoolitsetud mururibadega, platsikeste ja kruusatud teedega, mida palistavad üksikud tüviroosid kaunimas õieheites, küllastades õhku meeldiva aroomiga, kasvavad mõned ilupuud ja põõsad.

Pahemat kätt eemal paistab marjaad,

paremal ilumuru teede ja põõsakaunistustega ning väikese kalda all tiigikeses sildade ja luigemajadega, kuna helevälged luiged oma pikkade rõngaskael-

tega vaikselt veepinnal liuglevad. Need tiigid on inimeste kätetöö vilj: kui taluperemees ise ehitas hooneid ja kraavitas sood, siis kaevastid tema kaks ülikoolis käivat poega koolitöö vaheajal tiigipõhja ning kärutasid mulla mujale lombi täiteks. Nõnda kogu perekonna ühisel jõul aastate kestel valmis praegune kaunis kodu.

Rõõmurohke pole olnud ka K. Pätsi abielu. Ta abiellus 1901. a. prl. Helma Peediga, kuid õnnelik abielu kestis võrdlemisi lühikest aega: pärast 1905. a. vapustusi haigestus ta abikaasa ja jättis vaeslapseks kaks poega: vanema Leo ja noorema Viktori. Noorem poeg nägi isa esimest korda Soomes, kui ta juba kaheaastane oli, ja kaotas ema vaevalt neljaaastaseks saades. Ema asemel kasvatas tädil oma õelapsed üles, kes mõlemad pärast keskkooli lõpetamist Tartu ülikooli astusid, kus nad õigusteaduskonna lõpetasid.

Pojad elavad praegu isaga koos, kuigi noorem abielus on prl. Helgi Lattikuga ja nende võsu Matti K. Pätsi juba vanaisa ausse on tõstnud.

Ülemisel pildil: Riigivanema talu ja selle ümbrus. All: Matti vanaisa süles. See Matti-poju on pildil alles aastane. Kuid praegu on ta juba suur pois, „Õpilaslehega“ ühevanune.

Oma pisikeses toas kodu, tunduv meeltülendav rahutus hinges, vean jalga vateeritud, pooleldi kantud sõduripüksid, siis vildid... Ülakeha topin samuti sooja, ning päale tõmban sineli. Kuid kantud sinel on põõnata ja vaid pahemal õlal punane pagun... Pähe rõhun luitunud, karvase vene papaaha...

Eesti sõdur on valmis! Liinile sõitja rüüs! Kuid millises iseteadvust alandavas vammuses.

Vahetanud aga koolipoisi musta riietuse näruse, halli sõdurisinelu vastu, tunnen ometi: minus on teostunud ümbersünd. Hetk tagasi olin koolipoiss, nüüd aga sõjamees! Sää! on minu püss, mis nõjatub nurgas seinale! Enam pole tagasipöörmist!

Korteriperenaine vaatab mind uudishimuga. Ta tahaks mind ühtlasi selles ja teises aidata. Tema oma vend oli maailmasõja läbi teinud. Oli kaotanud sää! jala. Vaid mingi viltukeerdud kõnt täitis nüüd selle jala aset, kui lömbates käis õde vaatamas. Korteri-perenaine sõtta sõitmist pidi mõistma teisiti, see ei võinud temale näida vaid paraadmarsina. Kuid mind jälgis vaid tema naeratav pilk...

„... Tulge ikka tagasi!“ Ja neis perenaise jumalagajātu sõnus tundus väheke nukrust, kahjutunnet ning ka lootust.

„Aga muidugi!“

Vaevalt ükski vastutulija tänavail pani tähele kohmakas sõduririietuses koolipoissi, püss seljas kiirsammul ruttamas edasi — Pitka juure, oma unistatud soomusrongile, mis varsti kohe pidi liinile sõitma.

Teel lubaduse kohaselt kohtan kaaslastega. Ka Janno ja Tensing on ümbersündinud sõdurimundrisse, nad näivad isegi saledatena: nende sinelitel on põõnad, ja kodust on nad päälegi saanud vöörihmad. Kuid neid olid ehtimas teele ka emad...

Niineman tuli aga täiesti oma riietuses: must palitu keskelt vööditud laia rihmaga.

„Nagu punakaartlane!“ naerame ta üle. Kuid veel enam tegi nalja teistele minu riietus: põõnata ja rihmata sinel oli vajunud alt kohmakile, üks punane pagun — pea mind kas kindraliks või kapraliks...

Küpsete liinisõduritena saabume Pitka juure. Siin võtab meid vastu jälle kpt. Parts ja teatab — rong sõidab välja alles homme hommikul...

Jälle uus ootamatus! Pettumus!

Ühtlasi teatatakse, et kes koju ei soovi minna, võib ööbida päästaabis vahitoas.

Ei soovinud enam tagasi koju, kuna olin juba säält lahkunud, jumalaga jätnud. Kahekesi Tensingu-

ga läksimegi Pagari tänavale päästaapi, teised magasid öö veel kodus.

Vahitoas, ühes suuremas ruumis, oli koos kümme ohvitseri, vist ka mõni sõdur. Ühe seinä ääres asetusid polutid, millel oli tublisti laaste. Ronisime kahekesi pikali laastudele, tõmmanud jalast vaid vildid ja seljast sineli.

Kuid me ei uinunud. Ringi kõneldi sõjajutte. Maailmasõjast osavõtnud ohvitserid vestlesid rahulikult, seltsimehelikult. Üks punase pääga nooruke, kes oli käinud Narva all punaste vastas, jutustas tunduva pessimismiga, kuidas Vene poolt voolaval lainel

„Õpilasleht“

on iga õpilase tõsine sõber. * * * *

pole otsa... Hinge kinni pidades kuulasime sellest. Väheke jube ja süngel tunne peletas une. Poolenisti pominal, monotoonselt kestis ringi jutt... Lõikas ühtlasi kõrvu, kuis Venemaalt siia siirdunud ohvitserid kõnelesid eesti-vene segakeelt, üks sõna eesti, teine vene keeles. Aastaid veetnud koos venelastega, emakeelgi oli vahapääl hakanud ununema...

Saabus uus hommik. Kuid väljasõit ei järgne. Siin lähedal ühes suuremas kuuris st.-kpt. Paulus proovis kuulipildujaid. Vaheaegade järele tärises kuulipilduja, paugud täitsid ruumi, lukustades lähedalolijate kõrvu. Kuid Paulus pildus nalja ja naeris ise laginal sekka. Tema muretus ja lustlikkus hakkas teistele külge. Ka meile.

Videviku laskudes — algasid väljasõidu viimased ettevalmistused. Vedasime mõne agara kaasalööjaga Pitka juures Kopli jaamas asuvaile soomusrongi tulevastele vagunitele padrunikaste ja kuulipildujaid. Külmal näris kõrvu ja sõrmi. Nii kõle ja ruske oli kõik: vagunid külmad ja lumised. Ja kaua veel vaikiv üliõpilane Evert ükski pühkis vaguneilt lund.

Öösel siiski — rong sõitis välja! Sõitis sõtta! Päälegi Vabadussõtta! Kuid milliselt vaikselt, otse salaja.

Mäletan, kuis määratud rahvahulgad koos orkestritega, pildudes lilli ja lehvitades taskurätte, lauldes ja nuttes saatsid teele maailmasõtta kutsutavaid.

Ent neid saatis — algava taliöö kõle vaikus. Nagu ühelgi meist poleks olnud omakseid ega lähedasi!

Meie pere esimeses kuulipildurite komandos — oli ise samuti nagu unustanud kõik, ka selle, kuhu sõidab.

(Järg 10. lk.)

Teine ühistegeline päev HALLASOOL

Päevakorras on:

- 1) VANASõNU, KÕNEKÄANDE, MÕTTEKILDE.
- 2) LAUL: „ME, NOORED!“
- 3) PALUVERE KOOLI KOOPERATIIV.

(Eedi Nõmmiku ja Leida Suursoo ühine referaat.)

Kannab ette Leida Suursoo.)

Ükski kivi ei tõuse ilma tõstmata. Täks täna ja täks homme — ja kord ikka suur puu langeb.

Toe tugevus tuleb toest ja süsi süttib söest.

Ühe hoobiga puu ei lange ega ühest palgist hoonet ei ehitata.

Nad on alles liiga noored, ütled. Eks ole see tuhatkord parem öelda, kui et — nad on ju b a liiga vanad.

Koolinoorsugu ehitab poolmängides vundamenti — millele? Ei millelegi vähemale kui tulevasele seltskonnale. Töötame ühiselt ikka ja alati koostööna hoida read, siis ei ole meile ükski hädaoht küllalt suur, küllalt tugev.

Me, noored!

Me, noored, me oleme lootuste saar, kus tulevik valmib ja sirgub.

Meil päevpäevalt laieneb mõtete haar, ja tahegi tegudeks virgub.

Me, noored, kõik oleme ü h i n e r i n g, mil tihe ning kindel on side.

Siin üksmeeles kasvab ja ehib end hing — noor sõprus on ilusaim pide.

Me, noored, me oleme määratu jõud, kui kindlasti hoiame ühte, kui kaob kõik loidus ja aadete põud, kui taotleme ühiseid sihte.

Ei, asjata noored, meid kasvata maa, kehv kodunurk — murede mägi! Tal tasume küllase mõõduga me, nooruse ühendet vägi!

PALUVERE KOOLI KOOPERATIIV.

(Leida Suursoo referaat.)

Möödunud teisipäeval käisime oma rühmaga Paluveres. Eedi Nõmmik oli teejuhiks. Sääl läks meil väga hästi. Koolijuhataja härra Org oli meile väga lahke. Ta tundis Eedi kohe ära ja käskis teda meile kõik ilusasti näidata. Ta kutsus ka kooperatiivi esimehe, väga toredate suure poisi; et see meile kõik jutustaks, kuidas neil on kõik sääl kooperatiivis.

Esiti vaataskime kooli. Neil on palju suurem kool kui meil siin Hallasool. Kõik kuus klassi eraldi ruumes ja käsitööklass poistele veel pääle selle. Aga aed neil nii ilus ei ole kui meil. Palju vähem lillepeenraid. Härra Kivi ja prl. Alasilda nägime ka. Nemad jutustasid, kuidas see kooperatiiv neil tekkinud. See saanud alguse üsna väikesest asjast.

Asutajaiks olnud neil rühm VI kl. õpilasi. Ka neil tekkinud samasugune arutus vihkude ostmisest, kui meil paar nädalat tagasi.

Millest see tuleb, et vihud maksavad s a j a v i i s i ostes 4,5 senti tükk, üksikult ostes aga tervelt 7 senti?

Õpilastele seletati: vihke üksikult müües kulutab kaupmees palju aega; ü h e ostja asemel s a d a vastu võttes peab äril olema palju suuremaid ruume ja rohkem teenijaid. Kõik see on kulukas ja tülikas. Sellepärast on kõikide kaupade üksikmüügi hinnad alati suuremad suurmüügi omadest. On ka nn. suurmüügiärid, kus kaup müüakse ainult suurel hulgal — vihke sadade, sulgi grosside, kustustuskummissid naelaste pakkide ja riidet suurte mitmekümnemeetriliste kangaste kaupa.

Sääraste kaupluste lähimüük on aastast väga palju suurem harilikku pudukaupluse omast. Selletõttu on nende teenistus siiski väga suur, olgugi hinnad odavad.

Suurmüügiärist ostavad aga enamasti ainult jällemüüjad. Harilik ostja ei vaja nii palju ühte liiki kaupakorraga. Tal ei ole ka nii palju raha, et ostaks korraga endale palju kaup tagavaraks. Vähesel viisil aga suurmüügiäri kaup ei müü, tal ei ole selleks ruume ega ametnikke. Ka pahandaks säärane müük kaupmehi, kelle teenistust see riivaks.

Õpilastel hakkas kohe kahju sest asjast: koolis on nii palju ostjaid, kes vajavad ühesugust kaup. Ruumid on siin samuti nii kui nii olemas. Ka tasuta tööjõudu on koolis küllalt poiste ja tüdrukute näol. Sellegi poolest tuleb igapähele iga üksiku vihu pärast eraldi joosta poodi ja maksta kaupmehele vahekasu.

Mispärast ei võiks kooliõpilased osta kaup hulgana suurmüügiäridest saades selle säält palju odavamini!

Õpetaja, hr. Kivi, seletanud neile, et siis on tarvis asutada ühiskauplus, mida nimetatakse „koolikooperatiiviks“. Tellitud siis „Ühistegelise Liidust“ koolikooperatiivile põhikirja eeskujuga, uuritud läbi ja kutsutud kokku ühingu asutamise koosolek. Koosolekule kutsutud kõik VI ja V klassi õpilased.

Protokolliraamatust leidsime selle koosoleku kohta järgmise protokoll. Kirjutasime selle ära, sest meie ei oska ju veel päris hästi koosoleku protokoll kirjutada.

PALUVERE ALGKOOLI KOOPERATIIVI KOOSOLEKU PROTOKOLL.

25. augustil 1928. a. Paluvere VI klassi ruumides.

Koos: koolijuhataja hr. Org, õpetajad hr. Kivi ja järgmised VI klassi õpilased: (40 nime). Koosoleku juhatajaks valitakse ühel häälel õpetaja hr. Kivi, kirjatoimetajaks õpilane Eduard Paas. Õpetaja Kivi loeb ühingu põhikirja ette ja seletab ära, kuidas ühing töötama hakkab ning kuidaviisi igat põhikirja punkti tuleb täita.

Seletab veel, missugune kasu on ühingu asutamisel ja käsib siis kõiki koosolijaid käe tõsta, kes selle poolt on, et ühing asutatakse. Kõik tõstavad käed. Õpetaja Kivi teatab, et sellega on ühingu asutamine ühel häälel otsustatud. Selle järel küsib ta, kas kõik ka põhikirja poolt on, mille ta ette luges. Jällegi tõstavad kõik käed. Hr. Kivi teatab, et sellega on ka ühingu põhikiri ühel häälel vastu võetud ja palub koosolijaid põhikirjale oma nimed alla kirjutada selle tõenduseks, et kõik põhikirja nõudmisi tähtivad täita. Põhikiri otsustatakse anda kinnitamiseks õppenõukogule.

Edasi järgnevad protokollis veel teated selle kohta, kes ja kui mitme häälega on ühingu juhatuse valitud, ning lõpuks otsus, milles juhatusele kohuseks tehakse viibimata tarvilike õpperaamatute ja õppevahendite hankimiseks samme astuda, milleks iga liige ühingu kassasse kolme päeva jooksul 8 kr. peab ära tooma.

Protokollile on alla kirjutanud koosoleku juhataja ja kirjatoimetaja ning veel kolm isikut koosolijate hulgast, keda koosolek on selleks volitanud.

8 kr. maksnud nad sisse sellepärast, et ühingul esialgu polnud mingit põhikapitali, ja iga õpilane VI kl. vajanud õppevahendeid umbes 8 kr. eest.

Õppenõukogu kinnitanud peagi põhikirja.

Toodud siis linnast raamatute ja muude õppevahendite pakid kooli, ja poisid asunud kõik ümber ringi, et antagu aga neile nüüd kiiresti odavat kaupa.

Hr. Kivi aga saatnud agarad kaubatarvitajad sedakord rahulikult koju, öeldes, et on vaja enne ära pidada juhatuse koosolek, välja töötada juhtnöörid kaupluse kohta, kindlaks määrata kaubahinnad, valida ärijuht ja ta abi, — siis alles võib hakata müüma.

Esimese juhatuse koosoleku protokoll kirjutatakse ka maha:

PROTOKOLL

Paluvere koolikooperatiivi juhatuse koosolekust
2. sept. 1928. a. kooliruumes.

Koos on kõik juhatuse liikmed. Juhatuse jaotab ametid enda vahel järgmiselt: Esimees — koolijuhataja hr. Org, abi — õpilane Asta Kalmus, kirjatoimetaja — õpilane Leida Kleinsepp, abi — õpilane Edu-

ard Paas, kassahoidja — õpetaja hr. Kivi, abi — õpilane Agnes Mänd.

Koolijuhataja hr. Org teatab, et kooperatiiv võib saada enda kasutamisele teise korra koridori otsa VI kl. uksest saadik ja eraldada selle vabaksjäänud koolipinkidega (leti asemel). Sinna olevatki viidud juba suur lukustatav kapp, kuhu paigutati eile toodud kaup.

Koolijuhataja on nõus võtma hoiule hinnalisemad asjad ja raha oma kappi õpetajatetuppa.

Asutakse ärijuhi valimisele. Õpilaste poolt ette pandud kolmest kandidaadist saab kinnisel hääletamisel kõige rohkem hääli VI kl. õpilane Toivo Sillamäe. Ärijuhi abiks valitakse V kl. õpilane Hella Valingu.

Vaidlusi tekib ärijuhtide tasu ümber. Osa juhatuse liikmeid pooldab Asta Kalmuse ettepanekut anda mõlemile kooperatiivi kulul raamatud ja õppevahendid

„Õpilasteleht“

on ainuke Eesti koolinoorsoo häälekandja.

tasuta. Hr. Kivi aga loeb selle palga esialgu kõrgeks, kuna on alles teadmata, kuid võrd edukalt hakkab töötama kooperatiiv.

Eduard Paasi ettepanekule — lugeda ka ärijuhtide töö täiesti tasuta (nagu seda on juhatuse liikmete oma) — vaieldakse vastu: ärijuhtide kohused on aeganõudvad ja vastutusrikkad.

Vastu võetakse hr. Oru ettepanek — lubada ärijuhile kõik muud õppevahendid päale raamatute ja ärijuhi abile ainult vihud. Peaks aga selguma aasta lõpul, et kooperatiivi ülejäägid võimaldavad suuremat tasu, võib juhatuse sellekohase uue otsusega kinkida kummalegi ärijuhile veel ühe juturaamatu.

Ostetud kaup otsustatakse üle anda ärijuhile järgmisel hommikul.

Kauplemise ajaks määratakse pool tundi enne hommikust õppetöö algust ja esimene vahetund. Era-kordse vajaduse puhul võib koolijuhataja loaga kooperatiivi kauplus olla avatud ka tund aega päale viimast õppetundi.

Otsustatakse pöörduda õppenõukogu poole järgmiste ettepanekutega:

1) Palutakse õpetajaid selgitada kõigis klassides kooperatiivi asutamise mõtet.

2) Lubada üles panna jalutusruumis ja klassides kooperatiivi tutvustavaid reklaamlehti.

3) Paluda korrapidaja õpetaja kaasabi, et kooperatiivi kaupluse leti ees ei tekiks ummikut, seni kui õpilased ise harjuvad siin pidama korda.

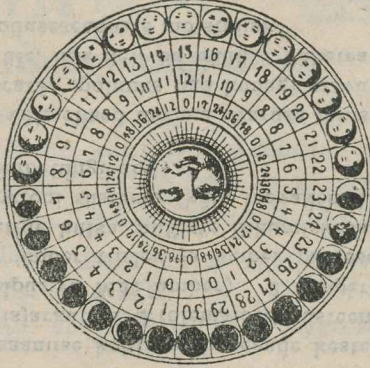
(Järgneb kaupade hinnakiri).

Juhatus koosolekuid otsustatakse pidada igal teisipäeval päale õppetunde.

(Allkirjad.)

THE HOBUSJUGA võib panna käima 270 miljoni taskukella. — Sekundiosuti liigub tunnis 3 m 60 sm.

neme tähelekuu liikumist, õpime tegema mitmesuguseid ajamääramist, võime määrata kuu seis ja selle järgi maailmakard.

Kuussõõr näitab, kui mitu tundi on kuu nähtaval enne ja pärast südadõöd, arvuta- tnd kella 6-st õhtul kella 6-ni homm. Vähene rõngas näitab päevi, kolmas tunde ja hanemist; teine rõngas näitab päevi, kolmas tunde ja...

18 : keskädal. 2. sept. 1871 : 5 + 2 = 7 = 13. juuni 1934 : 5 + 13 = päeva : keskädal. summa 32. C. tabelist leian...

Table with 4 columns: Day of the week (Pühapäev, Esmaspäev, Teispäev, Kolmapäev, Neljapäev, Reede, Laupäev), and 7 rows of numbers corresponding to the days of the week.

C. Nädalapäevad.

Tarvitamise juhised.

nud Allahhi aias või vanglas! Las pistab too saatana poeg mudiir — mu vanglasse ja võtab mult viimase lamba! Olgu ta neetud! „Miks tahab mudiir sind pista vanglasse? Kas pead trahvi maksma?“ pääsis mult, kuid samal hetkel kahetsesin oma küsimust. Ka Abd el Rat näis olevat öelnud rohkem kui ta tõepoolest oli tahtnud; ta silitas habet ja vaatas veidi aega morni pilguga enda ette. Siis nagu oleks jooksunud üle ta näo kramplik tõmbus ja ma kohtasin ta kiire, ebameeldivalt uuriva pilguga. Siis ta langetas uuesti silmad ja jutustas kummalise loo, kogeldes ja nagu iga sõna kaaludes. Hiljuti kas ta pojapoeg, või onupoeg olevat tapetud samal karjamaal, kus me olime olnud hommikul, kahest Velad Slimani suguvõsa mehest, kes riskinud tungida nõnda kaugele. Abd el Rat läinud linna ja teatanud, et ta sugulane olevat kukkunud hobuse seljast surnuks. Kuid kuidagi viisi olevat ulatunud võimude kõrvu loo tõsiasjad ja valetunnistaja pidi ilma järele mõeldes minna linna, et kanda karistust. Ta kartis, et rahatrahv määratakse nii suur, et mitte ainult tema, vaid isegi ta vaesunud suguharu ei suuda seda maksta. Siis ta pannakse vanglasse, kuid see on beduiinile niisama hääd kui surmanuhtlus. „Aga kui palju sul, mis sa mõtled, tuleks maksta?“ küsisin.

¹ mudiir — kõrgem võimukandja, kuberner.

Large table with columns for months (Jaanuär, Veebruar, Märts, April, Mai, Juun, Juuli, August, September, Oktoober, November, Deitsember) and years (1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924).

A. Aastatavud

IGAVENE KALENDER

„Võibolla kaksikümmend, võibolla ka, et viiskümmend naela,“ vastas ta kähku. Tundsin, et ta ootab mult rahalist abi, ja teatud hingepeinaga jätsin juba mõttes jumalaga suurema osaga oma väikesest rahatagavarast. Kuid ma tahtsin mudiiriga isiklikult kõnelda. Lähenes öö, jälle öö, kus mul tuleb kannatada kas külmast või kirpudest. Jäägu see viimseks! Vaja sõita linna, osta endale telgi tarvis purjeriit ja vaip. „Anna oma saatuse kõige armulisema Allahhi kätte, ta võib pehmeneda isegi mudiiri südant! — Kas võid anda mulle homme hobust? Oleks tarvis valge-varul Sanurisse sõita ja endale üht-teist osta.“ „Meeleldi. Hobune on söiduvõimelis, millal soovid, isand.“ Sel õhtul olin nõnda väsinud, et läksin välja, heitsin telgi lähedale magama ja uinusin kohe. Kuid ärkasin üsna pea sellest, et miski mind puudutas: nägin meeleheitena endal lasuvat väikest vaipa, millega parajasti Muza mind hoolikalt kinni kattis, vaipa, mis kahtlemata kirpudest kubises. Vaevast oli poiss kadunud telki, kui viskasin vaiba enda päält ära ja roomasin sellest eemale. Surmasarnasest unest äratas mind ainult läheneva hommiku jääne õhk. Ma suplesin järves, neelatasin vastikuse tundega kakukesi, millistega mul niisama raske oli harjuda kui kirpudega, ja istusin hobuse selga, kelle Muza oli mulle saduldanud.

Päiale nädalapäevade oli muinasajal pühendatud päikesele kuld, kuule hõbe, sõjajumal Marsile raud, Merkurile elav- hõbe, Jupiterile inglistina, Veenusele vask ja Saturnile tina.

T e s i p ä e v, nädala teine päev, muinas- ilasaksa ziestac (Ziu päev; Ziu ehk Tiwa, ladina Zeus, oli germaanlaste pääjumal ja ühtlasi sõjajumal), saksa Dienstag, rootsi tisdag, ingl. Tuestay, ladina Martis dies (Marsi, sõjajumala, päev), prants. mardi, vene вторник (nädala teine p.), soome tiistai, Kesknädal, nädala keskmine päev, saksa Mittwoch, rootsi onsdag (Wodan e. Odin oli germaanlaste tormijumal, hiljem pääjumal, ingl. Wednesday (Vodani päev) ladina Mercurii dies, vene cpepa (näd. kesk- mine p.), soome kerkiniikkko.

N e l j a p ä e v, näd. neljas päev, ilasaksa donaresdag (Donari, germaanlaste mürista- mise ja viljakasvu jumala päev), saksa Don- nerstag, rootsi torsdag (Tor-, Tatarajumala päev), ingl. Thursday, ladina Jovis dies (Ju- piteri, ülijumala, päev), vene четвеp- (neljas päev), soome torstai.

R e e d e, vana, nortra nimetusest Freja- dag, ilasaksa fritag (armastuse jumalanna Fria e. Frouwa päev, ladina k. järgi), saksa Freitag, rootsi fredag, ingl. Friday, vene пятница (vies päev), soome per- jantai.

L a u p ä e v, vana nortra Laugardagr. („lauga“ täh. pesu või pesemist), saksa Sonn- day (vrdl. Samstag; Sam oli assüürlaste ju- mal), vene cy66ora (juutide sabbatimme- tusest), soome lauvantai.

Täkk pani kohe joonelt traavima, ja ma kihutasin mööda imeilusaist vaikseist väljadest.

Taas oli minu ees haljas riba haritud maad. Siis jäid minust taamale palmid, hurtsikud ja kaevud, talupojad, lehmad ja kaamelid...

Viigipuu tüve jalal, mis heitis oma varju mingi haudkabeli valgele kuplile, oli rändureile janukustu- tuseks kruus veega. Selle kõrval istus inimene, kes müüs viigimarju, pirukaid ja maiustusi. Ma ronisin hobuse seljast, jõin sõõmu vett ja ostsin viigimarju endale ja hobusele. Siis ratsutasin edasi.

Medinet el Fajumis peatusin eeskätt juuksuri juures, et oma välimust pisut kohendada. Siis sõit- sin mudiraati 2.

Ma ei saanud veel minutitki istuda ootetoas, kui avanes uks ja väljus väikest kasvu mees fessis 3, kuld- prillid ninal, euroopa riietuses. Ta tuli mu juure, lõi kannad kokku ja sõnas:

„Jusuff Ali Bei. — Härra Heye? Olen väga rõõmus teiega tuttavaks saada. Olge hääd, astuge sisse... Ma õppisin kolm semestrit Saksamaal, Mün- chenis ja mind rõõmustab väga, et saan kord jälle kõ- nelda saksa keelt. Siin juhtub seda nii harva. Te ärge rutake, jootte minuga kohvi, eks ole?“

Ta plaksutas käsi, tuli sisse nuubialane valges riietuses, kummardus pidulikult ja väljus, tuli aga

2 mudiraat — kuberneriloss. 3 fess — idamaa- laste punane villane müts, Fes'i linna järgi Marokkos.

asendada teda. Päike on gaasiline keha, ta valgus on 200.000 korda võimsam kui normaalkuunla valgus; 465.000 täiskuu oleks vaja, et mööd, pind 12.000 ja maht 1,3 milj. korda nii suur kui Maal. male kaks korda nii suur kui Kuu teekonna (ellipsi) läbi- kera on tohtu suur. Ta läbimoot on 1.391.000 km ehk ligi- PÄIKE. Meie päikeseperekonna võimsa valgusega kesk-

„Kui inimised polnuks võimelised uurima avaruse tähis- taevast,“ ütleb Henry Poincaré, „polnuks nad kunagi saavu- tanud seda võimu looduse üle, mis neil on nüüd. Tähetea- dus ükski on annud meile looduseseaduste mõistmise.“

Maailmakõikisusest arusaamise kohta võib aegade kestel määrata kolme eri arenemisjärku: 1. Ptolemaiose süsteem (taevakehad liiguvad paigalpaista Maa ümber). 2. Koper- nikuse süsteem (oma telje ümber tiirlev ja ümber päikese keerlev Maa kuulub planeetide hulka, milleste liikumiskesk- punktiks on Päike). 3. Newtoni süsteem (kõik taevakehad liikumised võib seletada tõmbetungi abil).

125 e. Kr.), teadusliku astronoomia isa, Ptolemaios (140 a. p. Kr.), N. Kopernik (1473—1543), J. Kepler (1571—1630), Galileo Galilei (1564—1642), Isaac Newton (1643—1727), L. Euler (1707—1783), Fr. W. Herschel (1738—1822), P. S. de Laplace (1749—1827) ja K. F. Gauss (1777—1855). Praegu elavaist tähteadlastest on tähtsaim Albert Einstein (1879), kelle n. n. rela- tiivsuse teooria on saatnud korda määratava muutuse tea- duse mõistmises.

Tähtsamaid tähteadlasi on olnud Hiparkos (190—140 a. p. Kr.), teadusliku astronoomia uurib taevakehade füüsilis- ja keemiliselt omadusi, nende näilisi ja tõelisi liikumisi ja nende seadusi.

TÄHTEADUS.

ei tulnud enam tagasi. Velad Sliman — see on suur suguvõsa ja nad aitavad üksteist. Velad Ali sugu- võsa hõimud on üksteisest eraldunud ja polnud ke- dagi, kes tulnuks meile appi. Palju kordi pärast seda on täiskuu vaheldunud noorega ja meie suguvõsa telkides pole naiste kaebused hetkekski vaikinud.

„Me ei võinud saata saadikuid Velad Slimani suguharu juure, et alustada läbirääkimisi ja end oma karjadega lunastada verisest kättemaksust. Kõik meie karjad varastati vaenlasist ja ka sõpradest, kuna meil polnud enam mehi, et neid kaitsta. Seepärast pidime lahkuma oma isade maalt ja pidime alistuma Egiptuse ase-kuninga võimule. See lasub meil raske painajana: meie, vabaduses sündinud beduiinid, ei tohi enam lütia üles telke sinna, kuhu tahame, ja me peame maksma makse ja teenima sõdureina nagu fellahid. Kuid siiski ta võim päästab meid hävingust — nii tahtis Allahh, tema ükski teab, milleks see on hää, ja olgu õnnistatud ta nimi.“

Vanamees jäi vait ja sulges silmad kätega.

„Olgu õnnistatud ta nimi!“ kordasid kõik.

„Tähendab, teie vaen Velad Slimani suguharuga pole veel praegugi lõppenud?“ küsisin ma.

„Ei. See pole lõppenud!“ hüüdis Abd el Rat, ja ma nägin esimest korda ta hariilikult pool-pilukil silmi olevat suunatud otse minule...

Mind haaras jubedus, nähes selle pilgu metsikut vihalõõska.

„See ei lõpe enne, kui viimane meist on hukku-

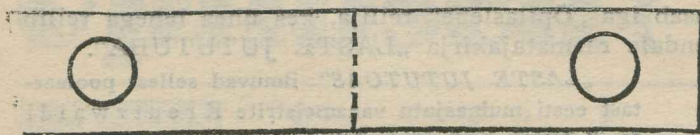

Lihtne röntgeniapaarat.

See „x-kiirteapaarat“ pole minu leiutis, vaid nägin Londoni tänaval mehe, kes selliseid müümas, pidades enne väikese ettekande ja näidates, et kanamuna, kivikillu, kingakarbi jne. läbi ei võinud muidu näha. Lõppeks ta võttis väikese papptoru ja käskis vaadata selle läbi vastu valgust oma kätt. Ja — imede ime! Inimkäte luud paistsid selgesti nagu röntgenikiirte abil.

Ostsin selle väikese toru ühe penni eest ja nüüd võin seletada seda teile kõigile, nii et teiegi võite vaadata oma käe luud — justament nagu selle Londoni tänavakaupleja riistapuuga.

Õhukesest sitkest joonistuspaperist lõikad umbes 15 sm pikkuse ja 2,5 sm laiuse riba. Riba otsadele

Pudemeid T. P. G. pidupäevilt

Ametlikult: Tartu Poeglaste Gümnn. aastapäeva pidustused algasid 21. nov. s. a. peoõhtuga „Vanemuises“. Kavas oli noorsoonäidend „Päl tänava poisid“ ja lõpuks tants. Saal oli täiesti väljamüüdnud. Pidu oli meeleolurikas ja õnnestus üllatavalt hästi.

22. nov. toimus kogu õpilaspere osavõtul rongkäik „Kalevipoja“ ausamba juure ja tagasi. Kell 12 päeval algas kooliruumes aktus. Siin teiste hulgas tõi tervitusi direktor Roos isiklikult. Tervitustele vastas direktor Neggo, kes muuseas rõhutas koostöö süvendamise vajadust samas tänavas asuva tütarlaste gümnaasiumiga. Meeleoluka aktusega lõppesid ka aastapäeva pidustused.

Eraviisil:

„Päl tänava poiste“ tegelasist oli kõige lõbusam ja rahulikum pisike Nee-me, alias Konstantin Sirk, Valgast peo puhul kohale tellitud „lavajõud“. Ta põrmugi ei põdenud „lambipalavikku“ sarnaselt teistele tegelastele, kes korduvalt enne näidendi algust armastasid saali piiluda. Sääljuures võis märgata, et tegelaste närvilikkuse tõus oli võrdeline rahvaarvu juurekasvuga saalis.

Kingitusi „sadas“ ohtralt: pisike Nee-me võttis laval valvelseisakul publiku marulise aplausi saatel vastu lilledega ehitud üllatuspaki. Härra inspektor omakorda näidendi lõppedes kinkis tegelastele n. n. „leivatšekke“ nominaalväärtusega à 25 snt., milliseid hiljem

omanikud võisid einelauas suupäralisemate palade vastu ümber vahetada. „Sai söödud, joodud ja raha tagasi kah,“ tähendas keegi asjaosaline sõbrale. Ta oli einelauas oma leivatšeki vastu saanud klaasi morssi, õunakoogi ja — liiksaks veel kaks senti sularaha.

Aktusekõnest said osa õpilasi olemoodi „äratust“. Nii vaidles hiljem terve salkkond õpilasi väga innukalt probleemi üle, kas polevat mõtet T. P. G. ja T. T. G. ühendamise teel ellu kutsuda ühisingünaasiumi — küllap siis juba aktusekõnes rõhutatud koostöögi hääde tagajärgedega edenevat.

Tartus, 25. 11. 34.

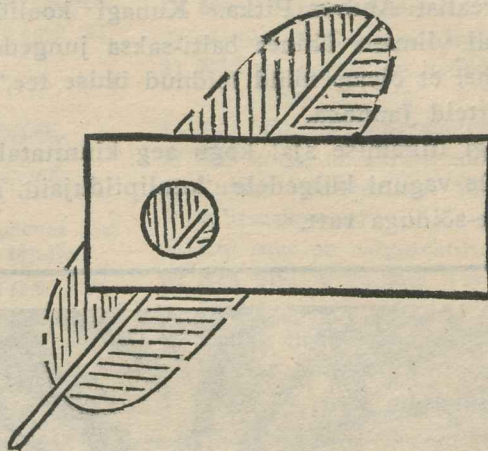
V. V.

ORU ALGKOOLI ÕPILASRINGI TEGEVUSEST.

Oru algk. (Läänem.) õpilasring „Põhjala“ töötas möödunud õppeaastal 54 liikmega. Neist oli naisliikmeid 21 ja meesliikmeid 33, õpetajaid 1, õpilasi 53. Pääkoosolekuid on peetud 2, juhatuses koosolekuid 11. Kirjandusõhtuid 1, valguspildi-õhtuid 2, kino-õhtuid 3, spordivõistlusi 1. Seinajalehte andis välja 18 numbrit, korraldas liikmeile lugemislaua, loterii, küllasõidu Sutlepa algkooli Noorte Punase Risti osakonnale ja andis trükki „Päikse-kiire albumi I“ 1000 eksemplaris.

Ringi sissetulekud liikmemaksumusest, märkide ja raam. müügist, val-

teed kaks väikest auku. Siis murrad riba keskelt pooleks ja aukude vahele pistad tükikese valget linnusulge. Kinnitad selle liimiga oma kohale ja lõikad kääridega üleliigse osa ära. Siis asetud akna ääre ja paned käe umb. 30—40 sm kaugusele

x-kiirteapaaraadist, mille augu hoiad üsna silma lähedal. Nihutad kätt lähemale või kaugemale, et pilt oleks selgem, ja siis märkad ühes kohas selgesti oma käeluud varjudena. — Sulega pabeririba võib asetada papptorusse, siis ta näib uhkem. Juuresolevad pildid seletavad aparadi struktuuri.

Nuori Voima.

guspildi-, kirjanduse- ja kino-õhtuist oli kokku Kr. 59.19. Väljaminekud ajakirjade tellim., märkide ostm., seinajalehe väljaandm., albumite trükkim., valguspiltide tellim. j. m., kokku Kr. 62.66. Seega kassa puudujääk kr. 3.47 ja praegu on trükikojas võlga kr. 10, kokku on puudujääk kr. 13.47, mida käesoleval aastal loodetakse katta.

Käesoleva aasta töökava koostati järgmiselt: 1. Seinajalehe väljaandmine. 2. Alkoholita jookide kursuste korraldamine. 3. Aastapäeva korraldamine. 4. Spordivõistluste korraldamine. 5. Valguspildi- ja kinoõhtute korraldamine. 6. Loterii korraldamine. 7. Ajavaitemängude korraldamine. 8. Liuväljaõhtute korraldamine. 9. Küllasõidud.

Päale selle asutati õpilasringi juure ostu-ühing koolitarvete müügiks.

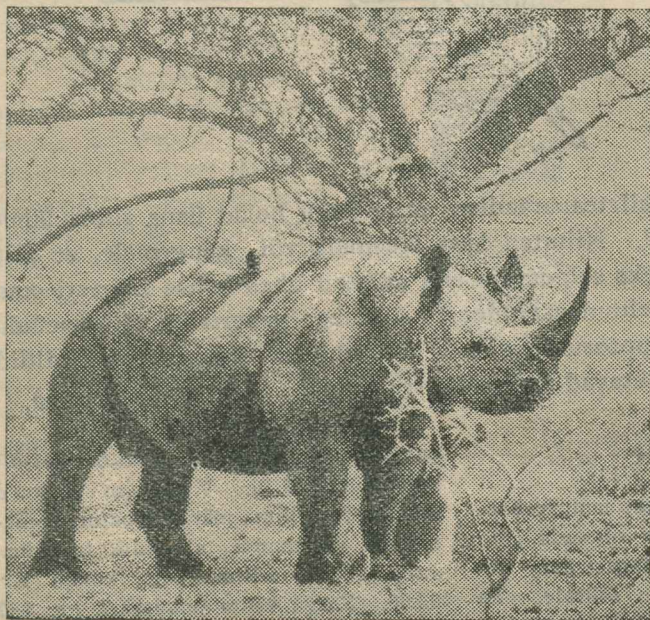
POISID, SPORTIMA!

Tänavuste „Eesti mängude“ järelkajana asutatakse nüüd maal kõikjal „Eesti Poiste Spordi Liidu“ osakondi. Kuna paljud poisid pole veel kuulnud E. P. S. Liidust, siis lugege selle kohta pikemalt möödunud aastast „Õpilaslehest“ nr. 26. P. S. L. liikmeiks võivad olla poisid 12—20 eluaastani. Kõik poisid, kes soovivad asutada oma kodukohta P. S. Liitu, teatagu sellest E. P. S. L. Tallinn, S. Roosikrantsi t. 11, kust saadetakse maksuta juhtnõõrid, kuna kõik Läänemaa poisid teatagu sama E. Aleve'le Haapsalus, Jüri t. 8.

ÕPPURSÕDURI ... algas lk. 4.

Rongiülemana kpt. Parts torkab vaheti sekka sõna lorijuttu. Selle eest pillub mõtteid ning nalju komandoülem stp.-kapt. Paulus (keda pole enam elavate kirjas). Lipnik Pääsukese hele ja südamlük naer läbib aegajalt jutu. Kuid koolipoistest sõna võlgu ei jäta realist Andres Pitka. Kunagi kooliõpilaste kongressil viimane ühines balti-saksa jungedega. — „Kui kena, et oleme nüüd leidnud ühise tee,“ vahe-tame mõtteid Jannoga.

Rongi liikumise ajal kogu aeg kinnitatakse kahele poole vaguni külgedele kuulipildujaid, niivõrd on liinile-sõiduga rutt.

VÕRRATUD SÕBRAD.

Huvitav ülesvõtte ninasarvikust Aafrika stepis. Tema alalised kaaslased on linnud, kes endid talle kahjulikest putukaist toidavad. Selle ülesvõtte tegemine oleks meie pildia-
agentuuri päevapiltnikul peaaegu elu maksnud, sest pääle pildistamist märkas äkki loom oma jälgijaid, tungis neile kallale ja tampis ühe aparadi puruks.

Avastati muistne küla Saaremaal.

Laimjala vallas, Asva küla lähedal soode keskel asetseval kõrgendikul leidsid muinsuurijad kaevamistel rohkesti mitmesuguseid ürgaegsete asjade jäänuseid. Nendest on paremini säilinud luust naaskleid, nõelu, nooleotsi. Eriti huvitav pödra abaluust valmistatud hambuline riist, mille kohta uurijad arvavad, et see võis olla linaropsumismõök. Välja kaevatud tuleasemel leidsid toidujäänuseid — kala- ja hülge-luid, kalasoomuseid, pähklaid. Muinsuurijail pole raske niisuguste leidude põhjal selgitada, millal elasid inime-

sed selles muistsetes külas. Arvatakse, et see aeg oli umbes 100 a. enne Kr. aja-järku. 1300—500 a. e. Kr. nimetatakse pronksiajaks, nii siis pidi väljakaevamiste kohal asetsema juba pronksi ajal suurem küla. Selle elanikud olid nähtavasti hääd kalastajad ja hülgekütid. Koduloomi oli neil veis, siga, kits, lammas, koer ja väikest tõugu (nagu nüüdki Saaremaal) hobune. Tõepoolest huvitavaid leide muistsest ajast toodi päevalgele selt pronksiaja küla asemelt, mida peetakse haruldaseks kogu Eesti kohta.

VÕISTLUSKÜSIMUS: Kus on teh-

Väljasõidul jagati meile leiba ja maksavorsti. Olin kogu päeva söömata. Isu oli hää. Seda kuuldes lipn. Ots ulatab mulle lisaks veel oma võileiva.

Raasiku jaamas rong peatub — puid võetakse veduri pääle. Minu kodukoha jaam! Tõusen luugile — vaid talveöö haigutab mulle vastu... Siit läks sõit pea edasi.

Meid oli komandos oma 17 meest: viis kooli-poissi, üks üliõpilane, üks ülikooli lõpetanu, kolm maailmasõjaaegset allohvitseri ja teised — kõik ohvitserid!

Vaguni keskel asus väike raudahi, mida kogu aeg kõeti ja selle rauad olid alati punased.

Kuna kuulipilduja-vagun ülalt pooleldi lahtine, siis õhusoojust tundus vaid ahju lähedal, vaguni otsas aga oli juba mõni kraad külma. Leidsin loomulikuma, et meeskonna tähtsamad liikmed asetsevad ahjule lä-

75 sendiga 12 raamatut EESTI KLASSILISI MUINASJUTTE

saab iga „Õpilaslehe“ tellija, kes ühes lehega tellib endale raamatajakirja „LASTE JUTUTUBA“.

„LASTE JUTUTOAS“ ilmuvad sellest poolaastast eesti muinasjutu vanameistrite Kreutzwaldi ja Kõrvi seni uues trükis ilmumata muinasjutud Roosilehe ja Viiraldi illustatsioonidega.

KOOLID! Kasutage seda erakordset juhust ja tellige oma õpilastele soodustatud hinnaga see huvitav ja äärmiselt odav raamatusari, makstes ühes „Õpilaslehe“ tellimisrahaga postile ka nende 12 raamatu hind 75 senti.

hemal, ise jäin nurka. Kuna ruumi polnud pikali-heitmiseks, jäingi kogu ööks põrandale istukile. Ja kui hommikul tuleliinil Rakveres üles aeti, kogu öö tundus, nagu oleksin vaid hetkeks istukile uinunud — ma polnud ju kaks eelmist ööd tõsiselt maganud...

Oli möödunud 14. detsembri öö sõidul tuleliinile. (Järgneb.)

tud kõige vanemaid leide inimese olemasolust Eestis? (Vastused 10. det.)

Koolinalja.

KOKKUHOID. Ants: Tead, isa, sina oled alles üks õnneseen.

Isa: Kuidas nii?

Ants: Sul ei tarvitse osta mulle tuleval aastal ainustki õpperaamatut. Mina olen siis samas klassis kus nüüdki.

≡ Koolikooperatiivid!

Hakake „Õpilaslehe“ üksiknumbrite levitajaiks ●
Soodsad tingimused ●

Mardipäeval käidi veel seenil.

Käesolev sügis toob järjest uusi latusi. Männimetsades on veel rohkesti seeni — ilusaid riisikaid, mageseeni ja teisi. Kuid inimesed pole harjunud mardipäeva paiku seenil käima ja nii ootavad seened asjata korjajaid. — 12. novembril müüdi Tartus turul värskaid vabarnaid. Samasuguseid teateid on saabunud Paidest ja Rakverest. — Tartumaal on leitud õunapuul noori õunu, mis arenesid sügisestest õitest.

(Teateid on saatnud S. Nõgu Rakverest, Tasuja Paidest, A. Berg Adistest).

Keda mälestame

2. DETS.: Helilooja, laulu- ja muusikaõpetaja Cyrillus Kreegi 45. sünnipäev.

4. DETS.: Itaalia teadusmehe Luigi Galvani 226. surmap.

5. DETS.: Saksa helilooja W. A. Mozart'i 143. surmap.

7. DETS.: Luuletaja Ado Reinwald'i 87. sünnip.

8. DETS.: Keeleuendaja, praeg. haridusnõunik Joh. Aaviku 54., soome helilooja Jean Sibeliuse 69., norra kirjan. Björnsterne Björnsoni 102. sünnipäev, inglise mõtte-eadlase Herbert Spenceri 31. surmap.

Teater ja kino.**NOORSOOETENDUS KINO „MODERNIS“.**

Pühap. 2. dets. k. 12 päeval on „Modernis“ huvitav noorsooetendus.

NOORSOONÄIDEND „ESTONIAS“.

Laup. 1. dets. k. 1/4 tuleb kolmandat korda etendusele Fr. Forsteri näidend „Robinson ei tohi surra“, mis on parimaid meil mängitud noorsoo näidendeist. Kuulsa „Robinsoni“ autori

Daniel Defoe ümber siin areneb huvitav lugu sellest, kuidas jõuk poisse ja üks plika päästab „Robinsoni“ käsikirja ja Daniel Defoe päästmiseks tungib isegi Inglise kuninga juure.

Teatribüroo.

KÜSIMUSI MÖISTUSE KAALUKS.

- 1) Mis tähendab Aadam?
- 2) Milline on Euroopa kõrgeim mägi?
- 3) Milline igapäevane maitseaine valmistatakse naerist?
- 4) Kui pikk on Hiina müür?
- 5) Kui kõrge on Eiffeli torn?
- 6) Kuidas nimetatakse Washingtoni valitsushoonet?
- 7) Kui suur on valgusekiirus?
- 8) Kes olid Prantsuse revolutsiooni juhid?
- 9) Kuidas hüüti Napoleon I ema?
- 10) Kes oli Abraham Lincoln?

Vastused järgm. leheküljel.

Õpilased!

ostke ainult neist äridest, kes kuulutavad «Õpilastelehes», need on meie sõbrad.

Koolid ja koolikooperatiivid!

Nõudke

Nõudke

A. BRANDMANN

Kakao — šokolaadi — kompeki tehase saadusi

Koolid! Lähenevate jõulupühade puhul, koolides korraldatavail jõulupuu õhtuil, tarvitage A-S. BRANDMANN'i tehase saadusi. Tehase saadused üle maa müügil igas suuremas koloniaal-maitseainete äris.

Tehas ja peakontor: Tallinn, V. Tartu mnt. 4/6

Osakonnad: Tartus, Ülikooli tän. 36; Rakveres, Turuplats 2

Kino „Modern“

S. Tartu mnt. 4-a. Kõnetr. 304-68

Pühapäeval, 2. dets. s.a. SUUR

kultuur-

ja

lasteetendus

DICK ja DOFF üllilõbusas heli-filmis:

- 1) Keskõine nägemus.
- 2) Washingtoni linn. Vaatepilt.
- 3) Veesport. Huvitav spordifilm.
- 4) Tiibadega metsavahid.
- 5) Alpi mäed. Vaatepilt.

Pääsetähed 15—50 senti. Algus täpselt kell 12 päeval. Seletused filmide kohta antakse edasi mikrofondi kaudu.

Õpilased!

Soodsa hinnaga ostate päevapildi paraadi

AUG. TANSERI

päevapilditarvete laost TALLINNAS, VENE 7.

MUDILASED — mu truud sõbrad!

Teadke, et just Teie kasuks alandasin maistuste hindu. Näit.: suhkrukompv. 65 s. kg, šokolaadikomp. 55 s. 400 gr. ja šokolaad 113 s. kg.

Teie peatselt külastust lootes, kõige lugupidamisega: Ida Mälson,

TARTUS, RÜÜTLI T. NR. 1.

K.k.ü. „Töökool“

TALLINN, ROOSIKRANTSI 3.

TÄIELIKUM KOOLITARVETE LADU

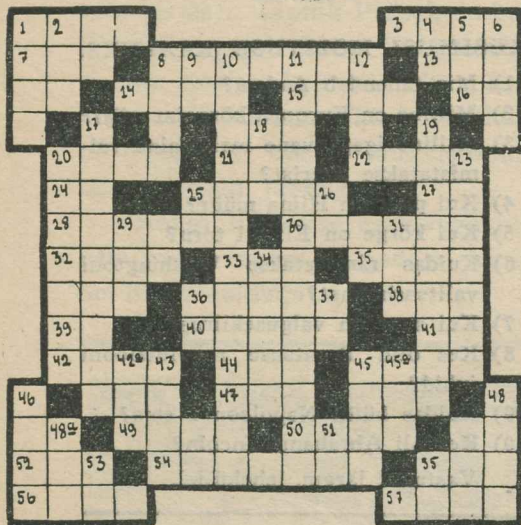
„ESTONIA“ TEATER

Laupäeval, 1. detsembril kell 1/4 p. 1. 3. korda

Robinson ei tohi surra

Friedrich Forsteri lastenäidend 8 pildis. Pääsetähed Kr. 1.— kuni 10 senti.

25. RISTSÕNAD.

Ristread: 1. puu, 3. õeldakse uhkema inimese kohta, 7. pinnamõõt, 8. vana talunaine, 13. planeet, 14. naise nimi, 15. toiduaine, 16. sina, 20. pagari-toode, 21. toiduaine, 22. virk, 24. kaks sarnast vokaali, 25. on puudel, 26. jõgi Lätis, 28. iseene aitamine, 30. kääne sõn „amb“, 32. perioodiline suurem turupäev, 33. kolm sarnast konsonanti, 35. nõu lillede jaoks, 36. kedagi (kuhugi) sundima, pistma, kihutama, 38. ürg, väge (eessilp), 39. hiiüdsõna, 40. mitte kristlane, 41. kodulind, 49. suitsetusvahend, 50. „Vanemuise“ parim meeslaulja, 52. nõnda, 54. kapi avaus, 55. vesine maa, 56. tütarlapse nimi, 57. kasvab looduses.

Püstread: 1. puuraiduri tööriistu, 2. sõlmi, 5. küsimus, 6. sõiduvahend, 8. tarvilik tule süütamisel, 9. hiiüdsõna, 10. Eesti kirjanik ja ühe ta teose päälkiri, 11. Tammsaare uusim romaan, 12. naise nimi, 17. kus hoitakse metsloomi inimestele vaatamiseks, 18. küsimus, 19. sec, mis aia taga, 20. surnud, 23. tagasi tulema, 25. jõgi Siberis, 26. detsimeeter, 29. niit, vain, 34. pragin, 37. eessõna saksa keeles, 42-a. uhke, kekats, 43. maitse, 45. merekala, 45-a. soomepärase mehe nimi, 46. naise nimi, 48. elajas, 48-a. on vankril, 51. kaks sarnast konsonanti, 53. see, ta — inglise keeli, 55. sina.

26. NIMEKAARTMÕISTATUS.

Lena Jäit.

Mis on ta elukutse?

„Master Ass“.

UUED AUHINNAD: Kõigi selle numbri ülesannete õieti lahendajate vahel jagatakse 3 raamatut ja üks komplekt jõulunäidendeid.

MÄRKUSI: Täna numbri ülesannete lahendused saata toimetusele hiljemalt 10. dets. Kõigil lahendajail lisada lahendusile ka oma vanus.

ÜLESANNETE LAHENDUSI.

11. RISTSÕNAD.

Põikread: 1. maak, 5. eksam, 10. aktus, 12. Alli, 13. Atakama, 15. Araabia, 17. lukustama, 19. eh, 20. Enn, 22. male, 25. ii, 26. Ama, 27. emakas, 28. aparaat, 29. tsink, 30. raud.

Püstread: 1. maadlema, 2. akt, 3. ataak, 4. Kukruse, 6. Kaaba, 7. sl, 8. Albaania, 9. mis, 11. saast, 14. matki-ma, 16. ime, 18. uhamas, 21. nisa, 23. lapi, 27. erk.

12. MAADETEADUSLIK MÕISTATUS.

1. Messiina, 2. Audru, 3. Davos, 4. Ararat, 5. Gibraltar, 6. Angoola, 7. So-fala, 8. Kabul, 9. Altai, 10. Rodeesia.

13. POJAD JA TÛTRED.

Jõe perekonnas oli 3 poega ja 4 tü-tart.

14. NOORKOTKALIK MÕISTATUS.

1. Liuglev aas, 2. Elva, 3. Neggo, 4. Kalamehe sõlm, 5. Laidoner, 6. Inglis-maa, 7. Haukapoja katse, 8. Tuletõr-juja, 9. Suits, 10. Öhtupalve, 11. Leit-nant, 12. Morse.

ÕIENDUS.

Eelm. nr. lõplk., raskuse määramise ülesandes (Nr. 21) on trükitud 85 kg, peab aga olema 83 kg.

VASTUSEID.

Küsimused eelm. leheküljel.

1) Heebrea keeles inimene. 2) Montblanc (4810 m). 3) Suhkur. 4) Umbes 2450 km. 5) 300 m. 6) Valge Maja. 7) 300.000 km. sekundis. 8) Danton, Marat ja Robespierre. 9) Lä-titia Buonaparte. 10) Ameerika Ühend-riikide esimene president, varem advo-kaat. Langes 14. apr. 1865. Washing-toni teatris näitleja Wilkes Boothi kää läbi.

„Õpilasteleht“ TEINE võistlus. Uusi elajaid

Siin on teile mõtlemist ja puuri-mist jälle terveks kuuks: loomade maailma uusimaid imesid! Et need on üsna uhiuued loomaliigid, peame leid-ma neile ka vastavad nimed, ja nende nimede väljamõtlemine ongi selle võistluse eesmärk. Märkige paberile numbrid ja iga numbri järgi niisugune loomanimi, et see vastaks pildile näit. 1. Papagoipõrnikas jne. Parimate vas-tuste eest saate jõuluningina 5 raamat-

auhinda. Vastused palume ära saata hiljemalt 15. dets. aadr.: „Õpilasteleht“, Tartu, Promenadi 2.

Et toimetusel väga tähtis on teada, mis soovid lp. lugejail oma lehe suhtes on, siis kõik, kes prätendeerivad auhin-dadele, peavad lahendusile lisama oma vanaduse ja vastama järgm. küsimusile: 1) Kuidas meeldis tänase lehe sisu? Mida sooviksid veel lehest leida?

Esim. võistl. lahend. järgm. nr.

Tegev ja vastutav toimetaja: M. Nurmik. Talitusjuht: A. Sagim. Väljaandja: K. k/ü. „Töökool“. Tellimishind postiga: 1 kuud — 20 s., 2 kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., aastakäik 1 kr. Raamat-ajakiri „Laste Jututuba“ ühes „Õpilastelehtega“ tellides maksab 3 kuud — 20 s., 6 kuud — 40 s., aastakäik (12 raam.) 75 s. — Kuulutuste hinnad: Kuulutusküljel — 5 s. mm., lehe ees — 10 s. mm., tekstis — 12 s. mm., teksti kirjaga 15 s. mm. — E. K. Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus 1934.